

Developing the quality of learners according to policy 4 built by the management process 7 Steps for GC Model under Prachuapkirikhan Primary Education Service Area 1

Mungkornkaew Daroonsin¹, Lamun Rodkhwan²,
Pongkrit Nampaponangkul³, Suphatchara Phanthurasri⁴ & Punnee Tepsod⁵

Received	Reviewed	Revised	Accepted
17/06/2022	25/12/2022	27/12/2022	04/01/2023

Abstract

Management that prioritizes communication and makes it possible for executives to meet with staff members through dialogue, interaction, and observation helps to close the gap between executives and employees. By interacting with employees, learning about the actual issues, fostering positive working relationships between executives and staff, and putting management principles into practice, they can increase the efficiency of their business or their work. Thus, the objectives of this research are 1. To develop the management process of 7 Steps for GC Model 2. To implement learner quality development according to policy 4 Build with the 7 Steps for GC Model management process 3. To study the results of student quality development according to policy 4 built with the 7 Steps for GC Model management process, it is research and development through a collection of qualitative and quantitative data. The development target group was students of all levels of schools under Prachuapkirikhan Primary Education Service Area 1.

The research consisted of 3 phases. Phase 1 was to develop the management process, 7 Steps for GC Model. The data provider was the Director of the Primary Educational Service Area/Deputy Director of the Primary Educational Service Area / Educational Supervisor and the school administrators, 15 people, and 10 qualified

¹ Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Email-Cho.tasne@gmail.com

² Independent scholar, Email-Cho.tasne@gmail.com

³ Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Email-Pongkrit4518@gmail.com

⁴ Independent scholar, Email-Kanok.on97@gmail.com

⁵ Independent scholar, Email-Cho.tasne@gmail.com

experts in focus group discussions. Phase 2 was to develop the quality of learners according to the 4 policies created by the management processes of the 7 Steps for GC Model. The informants were: school administrators and teachers, Phase 3 studied the results of learner quality development according to policy 4 created by the 7 Steps for GC Model management process. The informants were the school administrators and teachers.

The research tools were 1. Management Process Handbook 7 Steps for GC Model 2. Policy Learner Quality Development Manual 4 Create 3. Follow-up Form for Policy Learner Quality Development 4 Create 4. Unstructured Interview Form 5. Synthesis Form best practice Qualitative data analysis by content analysis. Data were analyzed by quantitative statistical analysis by using descriptive statistics, i.e., percentage value. Analysis by means and standard deviation and Analytic Induction group discussion.

The results of the research were as follows: 1. The development of the management process with the 7 Steps for GC Model consists of the 7 steps: Approachability, Team Building, Knowledge, and Responsibility. (Accountability), monitoring (Monitor), exchanging knowledge (Exchange), and building morale. (Encouragement) 2. The results of student quality development according to policy 4 created by the management process of the 7 Steps for GC Model found that there was a consistent level of practice in all aspects of the GC Model overall, the results were better at all levels amounting to 90 percent and up.

In conclusion, with 90% of practices demonstrating improved results at all levels, the 7 Steps for GC Model—which includes approachability, team building, knowledge, accountability, monitoring, knowledge exchange, and encouragement—markedly improved student quality development.

Keywords: Quality of learners, 4 policies created, 7 Steps Administrative Process

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

มังกรแก้ว ดรณศิลป์⁶, ละมุล รอดขวัญ⁷, พงศ์กฤตย์ นามปนอังกฤษ⁸,
สุพัชร พันธธุระศรี⁹ และพรรณณี เทพสุตร¹⁰

บทคัดย่อ

การจัดการที่จัดลำดับความสำคัญของการสื่อสารและทำให้ผู้บริหารสามารถพบปะกับพนักงานผ่านการสนทนา การโต้ตอบ และการสังเกต จะช่วยปิดช่องว่างระหว่างผู้บริหารและพนักงาน โดยการโต้ตอบกับพนักงาน การเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริง การส่งเสริมความสัมพันธ์ในการทำงานเชิงบวกระหว่างผู้บริหารและพนักงาน และนำหลักการบริหารจัดการไปปฏิบัติ พวกเขาสามารถเพิ่มประสิทธิภาพของธุรกิจหรืองานของพวกเขาได้ ดังนั้นการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อพัฒนากระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model (2) เพื่อดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model (3) เพื่อศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ กลุ่มเป้าหมายการพัฒนา คือ นักเรียนทุกระดับชั้นของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

การวิจัยมี 3 ระยะ ระยะที่ 1 พัฒนาการบริหาร 7 Steps for GC Model ผู้ให้ข้อมูล คือ ผอ.สพป./รอง ผอ.สพป./ศึกษานิเทศก์และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน และ ผู้ทรงคุณวุฒิ สนทนากลุ่ม จำนวน 10 คน ระยะที่ 2 ดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model ผู้ให้ข้อมูล คือ บุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ระยะที่ 3 ศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1.คู่มือกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model 2. คู่มือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง 3. แบบติดตามการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง 4. แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง 5. แบบสังเคราะห์ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

⁶ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, Email-Cho.tasne@gmail.com

⁷ นักวิชาการอิสระ, Email-Cho.tasne@gmail.com

⁸ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, Email-Pongkrit4518@gmail.com

⁹ นักวิชาการอิสระ, Email-Kanok.on97@gmail.com

¹⁰ นักวิชาการอิสระ, Email-Cho.tasne@gmail.com

สถิติวิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าร้อยละ ส่วนที่เป็นคำถาม มาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction)

ผลการวิจัยพบว่า 1. การพัฒนากระบวนการบริหารแบบ 7 Steps for GC Mod ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ การเข้าถึง (Approachability) การสร้างทีมงาน (Team) ความรู้ (Knowledge) ความรับผิดชอบ (Accountability) การกำกับติดตาม (Monitor) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Exchange) และการสร้างขวัญกำลังใจ (Encouragement) 2. ผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model พบว่า มีระดับการปฏิบัติสม่ำเสมอในทุกด้าน 3. ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model โดยรวมมีผลการประเมินระดับดีขึ้นในทุกระดับชั้น คิดเป็นร้อยละ 90 ขึ้นไป

โดยสรุป แนวทางปฏิบัติ 90% แสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์ที่ดีขึ้นในทุกระดับ 7 ขั้นตอนสำหรับโมเดล GC ซึ่งรวมถึงความสามารถในการเข้าถึง การสร้างทีม ความรู้ ความรับผิดชอบ การติดตาม การแลกเปลี่ยนความรู้ และการให้กำลังใจ ได้ปรับปรุงการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเห็นได้ชัด

คำสำคัญ: คุณภาพผู้เรียน, นโยบาย 4 สร้าง, กระบวนการบริหาร 7 Steps

บทนำ

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงมีพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ให้การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้ผู้เรียน 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง (2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม (3) มีงานทำ มีอาชีพ และ (4) เป็นพลเมืองดี ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของคนไทย (Good Citizen)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ถือเป็นหน่วยงานปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การบริหารและการจัดการศึกษาและพัฒนาสาระของหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ สิ่งสำคัญคือการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของคนไทย (Good Citizen) ซึ่งพบว่าปัจจุบันยังเป็นปัญหาที่ยังไม่ประสบความสำเร็จตามหลักสูตร ถือเป็นบทบาทสำคัญของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนซึ่งมีภารกิจโดยตรงในพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงต้องดำเนินการพัฒนาให้บรรลุตามที่หลักสูตรกำหนด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จึงกำหนดนโยบายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่ที่ต้องมุ่งมั่นพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จึงกำหนดวิสัยทัศน์และแนวทางในการพัฒนา “มุ่งมั่นขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐานเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 น้อมนำพระบรมราโชบายสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน”

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จึงน้อมนำพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษามาเป็นหลักชัยในการสร้างผู้เรียนให้เป็นคนดี ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ที่มุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้าน 1) การมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ประกอบด้วย (1) ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง (2) ยึดมั่นในศาสนา (3) มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์และ (4) มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน 2) การมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม ประกอบด้วย (1) รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี-ชอบ ชั่วดี (2) ปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม (3) ปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ไม่ดี และ (4) ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง 3) การมีงานทำ มีอาชีพ ประกอบด้วย (1) การเลี้ยงดู ลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชนรักงาน สู้งาน ทำงานสำเร็จ (2) การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุดและ (3) ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพ มีงานทำจนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว และ 4) การเป็นพลเมืองดี ประกอบด้วย (1) การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน (2) ครอบครัวสถานศึกษา และสถานประกอบการ ต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี (3) การเป็นพลเมืองดีคือ “เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ทำ” เช่น งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศลให้ทำด้วย ความมีน้ำใจ เอื้ออาทร และความมีจิตอาสาเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว

จากเหตุผลและความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเป็นผู้บริหารการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษานี้ ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของบทบาทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงได้พัฒนากระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model ซึ่งมีแนวคิดจากการบริหารแบบเท้าติดดิน (Management by Walking Around:MBWA) หมายถึง การบริหารที่ลดช่องว่างระหว่างผู้บริหารกับพนักงานโดยให้ความสำคัญกับการสื่อสารที่ให้ผู้บริหารได้พบปะกับพนักงานด้วยการสนทนา ปฏิสัมพันธ์ ตรวจสอบ โดยเข้าถึงผู้ปฏิบัติงาน รับรู้ถึงสภาพปัญหาจริงและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารกับพนักงาน ที่ทำให้ธุรกิจหรืองานที่ทำนั้นทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และนำมาประยุกต์กับหลักการบริหาร และ แนวคิดการบริหารอื่น ๆ กำหนดเป็นกระบวนการบริหารที่ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน (7 Steps) ดังนี้ 1) การเข้าถึง (Approachability) 2) การสร้างทีมงาน (Team) 3) ความรู้สู่ผลสำเร็จ (Knowledge) 4) ความรับผิดชอบ (Accountability) 5) การกำกับติดตาม (Monitor) 6) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Exchange) 7) การสร้างขวัญกำลังใจ (Encouragement) เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของคนไทย (Good Citizen) ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาที่มุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. สร้างทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
2. สร้างพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม
3. สร้างพื้นฐานการมีงานทำ มีอาชีพ และ
4. สร้างผู้เรียนเป็นพลเมืองดี นำไปใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อพัฒนาระบบการบริหาร 7 Steps for GC Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
2. เพื่อดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
3. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

1. การศึกษาค้นคว้ามุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้างของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 6
2. เนื้อหาในการศึกษา เป็นการศึกษาการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของคนไทย (Good Citizen) ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาที่มุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1. สร้างทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2. การมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม 3. สร้างพื้นฐานการมีงานทำ มีอาชีพ 4. สร้างผู้เรียนเป็นพลเมืองดี โดยใช้กระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
3. ระยะเวลาในการศึกษา คือ ปีการศึกษา 2564

กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดการบริหารแบบเท้าติดดิน (Management by Walking Around: MBWA) หมายถึง การบริหารที่ลดช่องว่างระหว่างผู้บริหารกับพนักงานโดยให้ความสำคัญกับการสื่อสารที่ให้ผู้บริหารได้พบปะกับพนักงานด้วยการเดินสนทนา ปฏิสัมพันธ์ ตรวจสอบ โดยเข้าถึงผู้ปฏิบัติงาน รับรู้ถึงสภาพปัญหาจริงและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารกับพนักงาน ที่ทำให้ธุรกิจหรืองานที่ทำนั้นทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และนำมาประยุกต์กับหลักการบริหาร กำหนดเป็นกระบวนการบริหารที่ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน (7 Steps) ดังนี้ 1) การเข้าถึงใจ (Approachability) 2) การสร้างทีมงาน (Team) 3) ความรู้สู่ผลสำเร็จ (Knowledge) 4) ความรับผิดชอบ (Accountability) 5) การกำกับติดตาม (Monitor) 6) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Exchange) 7) การสร้างขวัญกำลังใจ (Encouragement) เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของคนไทย (Good Citizen) ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาที่มุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) สร้างทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) สร้าง

พื้นฐานที่มั่นคง มีคุณธรรม 3) สร้างพื้นฐานการมีงานทำ มีอาชีพ 4) สร้างผู้เรียนเป็นพลเมืองดี กำหนดเป็นกรอบแนวคิดการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

1. ประชากร

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 118 คน

2. ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 118 คน (ที่รับผิดชอบโครงการ)

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดำเนินการเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนากระบวนการบริหาร 7 Steps for Gc Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้วยการให้คณะทำงานร่างกระบวนการบริหาร 7 Steps for Gc Model แล้ว ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบโดยการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)

ระยะที่ 2 การดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้วยการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง และ ติดตามผลการดำเนินงาน โดยใช้คู่มือกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model และ คู่มือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้างด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้วยวิธีประเมินคุณภาพผู้เรียนตามแบบติดตามการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง และ นำเสนอ Best Practice

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 คู่มือกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

3.2 คู่มือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

3.3 แบบติดตามการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model ลักษณะแบบติดตามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่ม/หน่วยศึกษานิเทศก์ และผู้อำนวยการสถานศึกษา

3.4. แบบสัมภาษณ์การดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ครูผู้สอน และ ผู้อำนวยการสถานศึกษา

3.5 แบบสังเคราะห์ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศการพัฒนาผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model ลักษณะแบบสังเคราะห์เป็นแบบสังเคราะห์เชิงเนื้อหา แหล่งข้อมูลได้แก่ แบบรายงานผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ของสถานศึกษา

3.6 แบบประเมินคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ลักษณะแบบประเมินเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) 2 ระดับ คือ ปฏิบัติ ไม่ปฏิบัติ ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย นักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

4. เก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการกลุ่ม/หน่วยศึกษานิเทศก์ และผู้อำนวยการสถานศึกษา ตอบแบบสอบถามผ่าน Google form

4.2 ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ครูผู้สอน จำนวน 14 คน จากโรงเรียนที่นำเสนอ Best Practice และถอดเทปบันทึกเสียงเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ครูผู้สอนประเมินคุณลักษณะผู้เรียนทุกคน โดยการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ผลการติดตามการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และกำหนดการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (μ) (Best, 1970: 240 - 248) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติสม่ำเสมอ

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติเป็นประจำ

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติบางครั้ง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัตินานๆครั้ง

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติ

5.2 ผลการการสัมภาษณ์เชิงลึกและผลการสังเคราะห์ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

5.3 ผลการประเมินแบบประเมินคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ความถี่ และร้อยละ โดยกำหนดการแปลผลรายด้าน ภาพรวม การกำหนดค่าเป้าหมาย

สรุปผลการวิจัย

รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สรุปผลการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนากระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีแนวคิดจากการสังเคราะห์ทฤษฎีการบริหารองค์กรของนักบริหารที่ปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการร่างกระบวนการบริหาร 7 Steps for Gc Model และผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาร่างกระบวนการบริหาร 7 Steps for Gc Model โดย

การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) และได้กระบวนการบริหาร 7 Steps for Gc Model ประกอบด้วย การเข้าถึง (Approachability) การสร้างทีมงาน (Team) ความรู้ (Knowledge) ความรับผิดชอบ (Accountability) การกำกับติดตาม (Monitor) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Exchange) และการสร้างขวัญกำลังใจ (Encouragement)

ตอนที่ 2 การดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2.1 ผลการติดตามการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติสม่ำเสมอ แบ่งเป็นรายด้าน ดังนี้

การเข้าถึง (Approachability) ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติสม่ำเสมอและข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายและนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การลงพื้นที่ศึกษาสภาพปัญหา จุดเด่น จุดด้อย เพื่อมาวางแผนการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง

การสร้างทีมงาน (Team) ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติสม่ำเสมอและข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทีมงานแต่ละระดับดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ทีมงานแต่ละระดับ มีการประสาน ร่วมมือ และร่วมแก้ไขปัญหาย่อยอย่างเป็นระบบ

ความรู้ (Knowledge) ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติสม่ำเสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทีมเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำคู่มือดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การเผยแพร่แนวทางการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ผ่านช่องทางที่หลากหลาย

ความรับผิดชอบ (Accountability) ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติสม่ำเสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทีมโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการวางแผน กำหนดแนวทางดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ที่สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ในโรงเรียน และทีมโรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ทีมศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาในระดับอำเภอ ร่วมกันกำกับ ติดตาม ประเมินผล ให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง

การกำกับติดตาม (Monitor) ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติสม่ำเสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทีมเขตพื้นที่การศึกษากำกับ ติดตามการดำเนินงานของศูนย์เครือข่ายคุณภาพ

การศึกษาระดับอำเภอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ทีมศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาระดับอำเภอ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของโรงเรียน

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Exchange) ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติสม่ำเสมอ และมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทีมโรงเรียนประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ทีมศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาระดับอำเภอจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง

การสร้างขวัญกำลังใจ (Encouragement) ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติสม่ำเสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษายกย่องชมเชย และชื่นชม คณะครูผู้รับผิดชอบโครงการ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษามอบเกียรติบัตร/ยกย่อง ชมเชยโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบโครงการที่มีวิธีการ กิจกรรม หรือนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จ

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตาม
นโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการ

- การเข้าถึง (Approachability)
- การสร้างทีมงาน (Team)
- ความรู้ (Knowledge)
- ความรับผิดชอบ (Accountability)
- การกำกับติดตาม (Monitor)
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Exchange)
- การสร้างขวัญกำลังใจ (Encouragement)

2.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน สรุปได้ 4 ข้อ ดังนี้ 1) ปัญหาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นปัญหาที่ควรแก้ไขเร่งด่วนในสถานการณ์ปัจจุบัน 2) ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นด้วยกับการกำหนดนโยบาย แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 3) ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ได้แก่ สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้การพัฒนาขาดความต่อเนื่อง ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไขโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย 4) การดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สามารถสรุปได้ 4 ระดับชั้น ดังนี้

3.1 ผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ระดับชั้นปฐมวัย ในภาพรวมนักเรียนมีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 93.10 โดยระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 93.81 และระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 92.14

3.2 ผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ในภาพรวมนักเรียนมีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 92.64 โดยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 92.79 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 92.53

3.3 ผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในภาพรวมนักเรียนมีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 91.11 โดยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 92.35 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 90.10

3.4 ผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาพรวมนักเรียนมีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 90.73 โดยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 91.35 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 90.22

3.5 ผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในภาพรวมนักเรียนมีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 90.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้น พบว่า ทุกระดับชั้นมีผลการประเมินระดับดีขึ้นไปสูงกว่าร้อยละ 90 โดยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 90.90 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 การพัฒนากระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ผลการพัฒนากระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model 1) การเข้าถึง (Approachability) 2) การสร้างทีมงาน (Team) 3) ความรู้สู่ผลสำเร็จ (Knowledge) 4) ความรับผิดชอบ (Accountability) 5) การกำกับติดตาม (Monitor) 6) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Exchange) 7) การสร้างขวัญกำลังใจ

(Encouragement) มีพื้นฐานมาจากแนวคิดการบริหารแบบเท้าติดดิน (Management by Walking Around: MBWA) ซึ่งเป็นการบริหารที่ลดช่องว่างระหว่างผู้บริหารกับพนักงานผู้ปฏิบัติงาน โดยให้ความสำคัญกับการสื่อสารที่ให้ผู้บริหารได้พบปะกับพนักงานด้วยการเดินสนทนา ปฏิสัมพันธ์ ตรวจสอบ โดยเข้าถึงผู้ปฏิบัติงาน รับรู้ถึงสภาพปัญหาจริงและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารกับพนักงาน ทำให้งานที่ทำนั้นมีประสิทธิภาพ จึงเป็นการทำงานที่มีระบบ ดำเนินการเป็นขั้นตอน ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมดำเนินงานอย่างเข้มข้นจริงจึงสอดคล้องกับสภาพปัญหาตามบริบทขององค์กร ทำให้ผลการดำเนินงานในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงสุด

ตอนที่ 2 การดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ด้านการเข้าถึง (Approachability) ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติสม่ำเสมอ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 กำหนดเป้าหมายและนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้มีการดำเนินการวางแผนกำหนดเป้าหมาย และแจ้งนโยบายการดำเนินงานชัดเจน ทำานอย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดความเข้าใจ วิเคราะห์สภาพปัญหาการดำเนินงาน และสามารถสื่อสาร ทำความเข้าใจกับบุคลากรผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหาร รับรู้ เข้าใจ วิเคราะห์สภาพปัญหาการดำเนินงาน และสามารถสื่อสาร ทำความเข้าใจกับบุคลากรทุกระดับ สอดคล้องกับ กอร์ดอน (Gordon, 1985: 42) ที่ระบุว่า การเข้าถึง เป็นความสามารถสำคัญในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม เป็นความสามารถที่จะช่วยส่งเสริมการสร้างสัมพันธภาพและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารกันอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การลงพื้นที่ศึกษาสภาพปัญหา จุดเด่น จุดด้อย เพื่อมาวางแผนการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง

การสร้างทีมงาน (Team) ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติสม่ำเสมอ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทีมงานแต่ละระดับดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง มีระดับการปฏิบัติสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เน้นให้สมาชิกทำงานร่วมกัน โดยทุกคนต้องมีเป้าหมายเดียวกัน เต็มใจร่วมกันปฏิบัติภารกิจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายไปสู่ความสำเร็จ สอดคล้องกับ เชอร์แมน (Sherman, 2001: 99) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยของการสอนทีมงานให้มีระเบียบวินัยระหว่างกันในการทำงาน ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนพบว่า การสอนให้ทีมงานมีระเบียบวินัยระหว่างกัน โดยการให้เวลาการเติบโตอย่างมีอาชีพ ความขัดแย้งระหว่างสมาชิกนั้นเป็นอุปสรรคต่อความสามารถของครูในการพัฒนาระดับความเชื่อมั่น คือวัฒนธรรมของโรงเรียนที่แข็งแกร่ง ครูที่ไม่มีประสบการณ์พวกเขาจะได้รับจากผลจากการมีทีมงานสร้างความเข้มแข็งของโรงเรียนด้วยความร่วมมือของทีมงาน ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ทีมงานแต่ละระดับ มีการประสาน ร่วมมือ และร่วมแก้ไขปัญหายังเป็นระบบ

ความรู้ (Knowledge) ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติสม่ำเสมอ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทีมเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำคู่มือดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ทั้งนี้เพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ให้ความสำคัญกับการจัดการ ความรู้ ให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้ หรือการศึกษาค้นคว้าประสบการณ์และความชำนาญของบุคคลแต่ละคน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ได้มีการจัดทำคู่มือการดำเนินงาน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และกระบวนการดำเนินงานของโครงการได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับ Thongsawai, M. (2014: 47) ที่ระบุว่า ความรู้เป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับองค์กรมากกว่าทรัพยากรด้านการเงิน ตำแหน่ง เทคโนโลยีหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ความรู้เป็นทรัพยากรหลักที่ใช้ในการทำงาน โดยวัฒนธรรม เทคโนโลยี การปฏิบัติการ ระบบต่าง ๆ และขั้นตอนการทำงานขององค์กร ล้วนมาจากพื้นฐานของความรู้และความชำนาญทั้งสิ้น นอกจากนี้ในการนำองค์การสมัยใหม่ เพื่อให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ นั้น การ์วิน (Garvin, 1993: 78) ที่กล่าวว่า ความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดจากการจัดการความรู้ จะต้องได้รับการเผยแพร่ และกระจายจากคนในแผนกสู่แผนก ฝ่ายสู่ฝ่าย จนกลายเป็นองค์ความรู้ขององค์กร และในที่สุดจะกลายเป็นนโยบาย กระบวนการทำงาน วัฒนธรรมองค์กร จนเป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดยุทธศาสตร์องค์กรต่อไป การจัดการความรู้ต้องถูกกำหนดเป็นตัวชี้วัดตัวหนึ่งสำหรับการประเมินผลงานในระดับบุคคล และหน่วยงาน และ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เผยแพร่แนวทางการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ผ่านช่องทางที่หลากหลาย

ความรับผิดชอบ (Accountability) ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติสม่ำเสมอ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทีมโรงเรียนร่วมกับคณะครูวางแผน กำหนดแนวทางดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้างที่สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ในโรงเรียน และทีมโรงเรียน จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พัฒนาให้บุคลากรใส่ใจในการกิจที่ได้รับมอบหมาย และทำหน้าที่นั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ทันกำหนดเวลา มีการวางแผนการปฏิบัติงาน อย่างมีระบบรับผิดชอบต่องานของตนเอง สอดคล้องกับมาร์ควาร์ดท์ (Marquardt, 1996: 36) ที่กล่าวถึงการเพิ่มอำนาจแก่สมาชิก (Empowerment) เป็นการกระจายอำนาจความรับผิดชอบ และการตัดสินใจแก้ปัญหาไปสู่พนักงานระดับล่างอย่างทั่วถึงกัน เพื่อให้พนักงานได้ฝึกฝนการเรียนรู้ และค้นคว้าหาวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองมากขึ้น รวมถึงการได้มีอิสระในการตัดสินใจซึ่งจะทำให้ได้เรียนรู้จากสิ่งที่ตนได้กระทำ Thongsawai, M. (2014: 47) ที่ระบุว่า การพัฒนาคุณภาพการบริหารและการจัดการ คือต้องการที่ให้ความสำคัญกับองค์กรมีวิสัยทัศน์ มีความรับผิดชอบ ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัว ส่งเสริมให้พนักงานพัฒนาตนเอง มีความคิดริเริ่มและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศอย่างแท้จริง และ

ทำงานโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์เป็นสำคัญ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ทีมศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาระดับอำเภอ ร่วมกันกำกับ ติดตาม ประเมินผล ให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง มีระดับ

การกำกับติดตาม (Monitor) ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติสม่ำเสมอ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทีมเขตพื้นที่การศึกษากำกับ ติดตามการดำเนินงานของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาระดับอำเภอ ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติให้ดำเนินไปตามแผนที่กำหนดไว้ โดยกำหนดกรอบและแนวทางการกำกับติดตามไว้อย่างชัดเจน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ให้เกิดเป็นสารสนเทศ ในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข ให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับเชอร์เมอร์ฮอร์น (Schermerhorn, 1989: 5) ที่กล่าวว่า การกำกับติดตามเป็นภารกิจหลักที่สำคัญอย่างหนึ่งในกระบวนการบริหาร ซึ่งในกระบวนการบริหารงานใด ๆ ก็ตามจะต้องมีการจัดทำแผนงานแล้วนำแผนงานนั้นไปปฏิบัติ การที่จะปฏิบัติงานตามแผนให้ได้ผลงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องทำการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนเพื่อทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้า ปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา นับตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานจนถึงวันสิ้นสุดโครงการ ตลอดจนเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ทันทั่วทั้งเช่นเดียวกันกับบุททนา พรหมณี (2560: 4) ที่ระบุว่า การกำกับติดตามมีวัตถุประสงค์เพื่อ พยายามหาจุดอ่อนหรือปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ เพื่อจะได้แก้ไข ปัญหาหรืออุปสรรคได้ทันทั่วทั้งเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างการปฏิบัติงานจริงกับแผน เพื่อหาข้อมูลสำหรับการกำกับติดตาม และเพื่อตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินโครงการ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ทีมศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาระดับอำเภอ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของโรงเรียน

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Exchange) ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติสม่ำเสมอ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทีมโรงเรียนประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ทั้งนี้เพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เห็นความสำคัญของการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ที่ทำงานร่วมกัน จนเกิดเป็นองค์ความรู้เพื่อใช้ในการพัฒนางานที่ปฏิบัติ และสนับสนุน ส่งเสริม เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องในแต่ละระดับทำกิจกรรม สร้างความรู้และแบ่งปันความรู้ร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งใน ส่วนของตนเองและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนในทุกระดับประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ Boonchum, A. (2013: 66) ที่กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นการที่กลุ่มบุคคลได้มีการแบ่งปันความรู้ ทรัพยากรสารสนเทศ ตลอดจนประสบการณ์ระหว่างกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานและในชีวิตประจำวัน โดยการแบ่งปันความรู้นั้นสามารถทำได้หลายรูปแบบทั้งการอธิบายในประเด็นหรือหัวข้อที่สนใจร่วมกันและถ่ายทอดเป็นลายลักษณ์อักษรใน

รูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ เอกสาร ระบบออนไลน์และฐานข้อมูลในคอมพิวเตอร์ และและประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ทีมศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาในระดับอำเภอจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง

การสร้างขวัญกำลังใจ (Encouragement) ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติสม่ำเสมอ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษายกย่องชมเชย และชื่นชม คณะครูผู้รับผิดชอบโครงการและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพราะว่าผู้อำนวยการสถานศึกษา เห็นความสำคัญของการยกย่อง ชมเชย ให้กำลังใจในการปฏิบัติงานซึ่งส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ มีความก้าวหน้าในงานที่รับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Buathong, C. (2018) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานข้าราชการกรมการปกครองจังหวัดพัทลุง พบว่า ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานข้าราชการกรมการปกครองจังหวัดพัทลุง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษามอบเกียรติบัตร/ยกย่อง ชมเชยโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบโครงการที่มีวิธีการ กิจกรรม หรือนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จ

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมของแต่ละระดับชั้น ทั้งระดับชั้นปฐมวัย ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไปทุกระดับชั้น คิดเป็นร้อยละ 90 ขึ้นไป ซึ่งสูงกว่าค่าเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ และเมื่อประเมินผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหารแบบ 7 Steps for GC Model รายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ 1) การสร้างทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) การสร้างพื้นฐานที่มั่นคง มีคุณธรรม 3) การสร้างพื้นฐานการมีงานทำ มีอาชีพ และ 4) การสร้างผู้เรียนเป็นพลเมืองดี พบว่ามีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องมาจาก การดำเนินการพัฒนามีระบบขั้นตอน เน้นการบริหารเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน บริบทของโรงเรียนในเขตพื้นที่ ทั้งนี้ยังจัดทำคู่มือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง เพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจน ทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินการพัฒนาผู้เรียนได้ตามเป้าหมาย ทั้งยังมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานระดับโรงเรียนอีกด้วย ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ Phra Khru Prachot Chanthawimon (2012: 85-86) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ Chatyanon, B. (2018: 2284) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศิลปากรมี

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้จุดเด่นประการสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 คือ การมีส่วนร่วมในระดับเขตพื้นที่การศึกษา/ระดับอำเภอ ระดับศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา และระดับโรงเรียน ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน พร้อมทั้งมีการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรม และมุ่งเน้นเสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข เสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดค่านิยม ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย และเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21 และนอกจากการดำเนินการพัฒนา ทุกโรงเรียนโดยมีการนำเสนอผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในระดับศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาจำนวน 14 ศูนย์ แล้วนำเสนอในระดับเขตพื้นที่ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานมหกรรมวิชาการ ประกอบรูปแบบการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ทั้งนี้จากการสังเคราะห์ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model จากโรงเรียนที่มีรูปแบบการปฏิบัติที่เป็นเลิศที่เป็นตัวแทนศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาจำนวน 14 ศูนย์ ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง พบว่า ด้านที่ 1การสร้างทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีจำนวน 7 โรงเรียน ด้านที่ 2 การสร้างพื้นฐานที่มั่นคง มีคุณธรรม มีจำนวนทั้งหมด 8 โรงเรียน ด้านที่ 3 การสร้างพื้นฐานการมีงานทำ มีอาชีพ มีจำนวน 10 โรงเรียน และด้านที่ 4 การสร้างผู้เรียนเป็นพลเมืองดี มีจำนวน 11 โรงเรียน เกิดแนวปฏิบัติที่เป็นแบบอย่างที่ดี เห็นผลเชิงประจักษ์ นำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้าง ด้วยกระบวนการบริหาร 7 Steps for GC Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ การเข้าถึง (Approachability) การสร้างทีมงาน (Team) ความรู้ (Knowledge) ความรับผิดชอบ (Accountability) การกำกับติดตาม (Monitor) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Exchange) และการสร้างขวัญกำลังใจ (Encouragement) เหมาะสำหรับผู้บริหารองค์กรสู่ความสำเร็จ
2. จากผลการสัมภาษณ์ของผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอนในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่จะประสบความสำเร็จได้นั้นสถานศึกษาต้องวิเคราะห์ตามสภาพปัญหา และบริบทท้องถิ่น และดำเนินการพัฒนาให้สอดคล้องซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละโรงเรียน

3. การดำเนินงานพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ต้องให้ความสำคัญกับการเข้ามามีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เพื่อให้การจัดกิจกรรมมีความหลากหลาย ให้ตรงกับความต้องการและสภาพปัญหาที่แท้จริง และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข และปัจจัยความสำเร็จจากการดำเนินงานเพื่อพัฒนาโครงการ และเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้สมบูรณ์และเกิดความยั่งยืน

2. ควรให้มีการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในด้านอื่น เช่น การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เป็นการขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งนักเรียนขาดความพร้อมหลาย ๆ ด้าน การส่งเสริมและพัฒนา คุณธรรม ทักษะชีวิตและทักษะอาชีพไปพร้อมกับด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะทำให้เป็นพื้นฐานที่มั่นคงในการดำรงชีวิตของนักเรียน

3. ควรศึกษาความยั่งยืนในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบาย 4 สร้างด้วยกระบวนการการบริหาร 7 Steps for GC Model

Reference

- Boonchum, A.. (2013). *The Development of an Online Learning Exchange Model for Diabetes Prevention and Control Communication for Public Health Academics*. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Buathong, C. (2018). *Morale and morale in the performance of civil servants of the Department of Provincial Administration of Phatthalung Province*. Bangkok: Southeast Asia University.
- Chatyanon, B. (2018). A Study of Desirable Characteristics of Demonstration School Students. *Silpakorn University Journal*, Year 11, Issue 3, September-December 2018. Pages 284-299.
- Garvin, D.A. (1993). Building a Learning Organization. *Harward Business Review*, July-August: 778-779.
- Gordon, R. D. (1985). *Empathy: The State of the Art and Science*. Paper presented at *The International Conference of the World Communication Association*. Baguio: Philippines.
- Marquardt. (1996). *Building the learning organization: A systems approach to quantum improvement and global success*. New York.

- Phra Khru Prachot Chanthawimon. (2012). *Promotion of morality and ethics for students at Nawaminthrachinuthit Horwang School, Nonthaburi, Pakkred District Nonthaburi Province*. Bangkok: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Sherman, M. E. (2001). *The Influence of Interdisciplinary Team Teaching on the Work Lives of High School Teachers at an Independent School*. Seton Hall
- Thongsawai, M. (2014). Recommend a book. *Journal of Education Studies*, 41(4), 274–276.

